

Work success and the physician-nurse professional relationship in emergency departments

Khadijeh Eslahi¹, Akram Ghahramanian², Ali Reza Ala³, Reza Shabanloei², Majid Purabdollah⁴, Zahra Gheibi⁵, Zahra Sheikhalipour^{2*}

¹Ms Student, Department of Medical-Surgical Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Tabriz University of Medical Science, Tabriz, Iran

²Department of Medical-Surgical Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Tabriz University of Medical Science, Tabriz, Iran

³Department of Emergency Medicine, Emergency Medicine Research Team, Tabriz University of Medical Science, Tabriz, Iran

⁴PhD student in nursing, Department of Medical-Surgical Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Tabriz University of Medical Science, Tabriz, Iran

⁵BS Student, Department of Medical-Surgical Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Tabriz University of Medical Science, Tabriz, Iran

ARTICLE INFO

Article History:

Received: 4 Sep 2022

Accepted: 25 Oct 2022

ePublished: 12 Jul 2023

Keywords:

- Inter-Professional Relationship
- Work Success
- Nurse
- Medicine

Abstract

Background. Considering the importance of physician-nurse relationship in emergency departments and its role in improving the quality of services, patient satisfaction, job success and staff satisfaction, this study was conducted to investigate nurses' attitude about the professional doctor-nurse relationship and career success of the nurses in emergency departments.

Methods. This study is a descriptive study in which 197 nurses working in the emergency departments of hospitals affiliated to Tabriz University of Medical Sciences participated. Data collection tools include demographic characteristics, physician-nurse professional communication questionnaire and nurses' career success questionnaire. The collected data were analyzed using descriptive and inferential statistical tests with SPSS ver.21 statistical software.

Results. The findings showed that the mean (SD) of the professional physician-nurse relationship from the perspective of participating nurses was 3/07 (0.54). Cooperating dimension with the mean score of 3.34 (0.79) had the highest score and imposing opinions and tasks dimension with the mean score of 2/62 (0.85) had the lowest score. Also, the mean (SD) score of nurses' career success was 4/21 (0.40) with the highest mean in the dimension of system assistant 4/33(0.55) and the lowest mean in the effective dimension 4/08 (0.41).

Conclusion. Considering the importance of the professional physician-nurse relationship, it is necessary to pay more attention to the effective factors in its promotion by implementing interventions such as professional communication skills training and effective interaction in strengthening the professional relationship of the treatment team.

Practical Implications. The results of this study can be used to improve professional communication between health care team members and their work success. As a result, in addition to increasing job satisfaction and improving the psychological condition of personnel, the safety of patients will also be increased and the amount of injuries caused by communication defects will be decreased.

How to cite this article: Eslahi Kh, Ghahramanian A, Ala AR, Shabanloei R, Purabdollah M, Gheibi Z, Sheikhalipour Z. Work success and the physician-nurse professional relationship in the emergency department. *Med J Tabriz Uni Med Sciences*. 2023;45(4):366-375. doi: 10.34172/mj.2023.039. Persian.

*Corresponding author; Email: sheikhalipourz@gmail.com

© 2023 The Authors. This is an Open Access article published by Tabriz University of Medical Sciences under the terms of the Creative Commons Attribution CC BY 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited

Extended Abstract

Background

The professional communication between nurse and doctor is one of the most important factors in the quality of care provided to the patient. Based on the studies, poor communication between doctor and nurse increases stress in the staff and as a result harms the patient and reduces the patient's safety. So that this issue is the cause of 9% of medical errors in the discussion of patient safety. Currently, in Iran as well there is no proper communication pattern between doctor-nurse. Work success is one of the most important concepts in human resource management. In the nursing profession it is very important. The results of studies show that work success causes job satisfaction, independence, improvement of professional results, and increase of work quality, reduction of errors, progress and success of the organization. The effective communication between the nurse and the patient and good team working is a very important principle of work success that is important in the nursing profession. In order to be successful in their profession, nurses must not only perform their role correctly, but beyond that, they must also have interprofessional communication in line with the organizational goals. The effective professional communication has important role in nurses' work success. Emergency department nurses are in direct contact with patients, so they must have proper communication with people. Since in the emergency department, the role of inter-professional communication can play an essential role in the job satisfaction and work success, therefore, this research was carried out with the purpose of investigating the attitude of nurses regarding the communication between doctor-nurse and work success.

Methods

This is a descriptive study. The population includes nurses working in the emergency department of medical training centers of Tabriz University of Medical Sciences. The inclusion criteria were having a bachelor's degree or higher in nursing, being employed in the emergency department and the exclusion criteria were unwillingness to

cooperate and failure to respond to more than 20% of the items. Out of 263 nurses working in emergency departments, 197 participated in the study. Sampling was started after obtaining permission to conduct the research from the Research Vice-Chancellor of Tabriz University of Medical Sciences and the Ethics Committee of the University (ethics code: IR.TBZMED.REC.1398.040). After obtaining informed consent, the questionnaire was provided to the nurses and completed. The study tool includes 3 parts. Questionnaire of demographic characteristics includes questions about gender, age, education, and work experience. The professional communication between doctors and nurses questionnaire prepared by Snelgrove & Hughes in 2000. It includes 22 items on a 6-option Likert scale from 0 to 5 (strongly disagree to strongly agree). The total scores of the questionnaire range from 22 to 132, and a higher score indicates a better professional relationship. The Nurses' work success questionnaire was prepared by Asghari et al. in 2019. This questionnaire has 39 items, which are examined by 5-point Likert scale (very much, a lot, to some extent, little, not at all) and (always, most of the time, sometimes, rarely, never). The range of scores of this questionnaire is from 39 to 195, and a high score indicates higher work success. Content and face validity methods were used to determine the instrument's validity. The reliability was checked by the method of internal consistency (Cronbach's alpha coefficient). The reliability of the professional communication questionnaire was calculated 0.91 and for the questionnaire of nurses' work success, it was calculated as 0.87. The data was analyzed by SPSS /v 21. Descriptive statistics were used to describe demographic characteristics. In the case of the variables normality independent t-test, Pearson's test and ANOVA at a significant level of $\alpha=0.05$ were used for their comparisons and analyzing.

Results

197 nurses participated in this study. The majorities of the participants had a bachelor's degree, were clinical nurses, female, and married.

Data analysis showed that 101 (51%) of the nurses agreed with the statement "if the doctor's orders are questionable, nurses easily ask their questions" in the dimension of cooperation. Also, 86 (43.9%) of them were satisfied with their relationship with doctors and 83 (42.1%) considered this relationship to be a form of mutual cooperation. In the dimension of respect and information sharing, 93 (47%) of them agreed with the statement "If the doctor faces a problem in performing a procedure, he asks skilled nurses for guidance." In the dimension of non-participatory decision-making, 70(35.5%) of them did not have an opinion about creating opportunities for nurses to make decisions on behalf of doctors. In the dimension of analysis of opinions and duties 79 (40.3%) of them were disagree with the item "Doctors expect nurses to perform some of their duties." In response to errors and omissions, the majority (76 (39.2%)) agreed that doctors care about their concerns when they call them. In total, the mean (SD) of the doctor-nurse professional communication is 3/07 (0.54). The dimension of cooperation has the highest mean (3.34 (0.79) and the dimension of imposing opinions and Duties has

the lowest mean (2.62 (0.85)). The mean (SD) of the total work success is 4/21 (0.40). The highest mean (SD) is in the dimension of system assistant employee with a mean of 4.33 (0.55) and the lowest score is in the dimension of effective development with 4.08 (0.41). The data analysis showed that the relationship between work success and inter-professional relationship between doctor and nurse is not significant from the point of view of nurses with a correlation coefficient of 0.10 ($P>0.05$). Also, there was no significant relationship between work success and the dimensions of doctor-nurse interprofessional communication from the perspective of participating nurses ($P>0.05$).

Conclusion

Nursing managers must support the development of physician-nurse communication and create an environment that fosters this type of vital communication. Also, nursing managers should try to identify, strengthen, or modify the factors that affect nurses' work success.

موفقیت کاری و ارتباط حرفه‌ای پزشک - پرستار در بخش اورژانس

خدیجه اصلاحی^۱، اکرم قهرمانیان^۲، علیرضا علاء^۳، رضا شبانلوئی^۲، مجید پورعبداللہ^۴، زهرا غیبی^۵، زهرا شیخ علیپور^{۲*}

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، گروه داخلی-جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

^۲ گروه داخلی-جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

^۳ گروه طب اورژانس، مرکز تحقیقات طب اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

^۴ دانشجوی دکتری پرستاری، گروه داخلی-جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

^۵ دانشجوی کارشناسی پرستاری، گروه داخلی-جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

چکیده

زمینه. با توجه به اهمیت ارتباط پزشک و پرستار در بخش اورژانس و نقش آن در ارتقاء کیفیت خدمات، رضایت بیماران، احساس موفقیت شغلی و رضایت کارکنان، این مطالعه با هدف بررسی موفقیت کاری و ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار در بخش اورژانس انجام شد.

روش کار. این پژوهش یک مطالعه توصیفی بوده که در آن ۱۹۷ نفر از پرستاران شاغل در بخش اورژانس بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تبریز شرکت داشتند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از ابزار گردآوری داده‌ها شامل مشخصات دموگرافیکی، پرسشنامه ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار از دیدگاه پرستاران و پرسشنامه موفقیت کاری پرستاران استفاده شد. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از آزمون‌های آماری توصیفی و استنباطی با نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها. نتایج مطالعه حاضر نشان داد میانگین (انحراف معیار) ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار ۳/۰۷ (۰/۵۴) و در سطح متوسط بود. بیشترین نمره در بعد همکاری با میانگین ۳/۳۴ (۰/۷۹) و کمترین در بعد تحمیل نظرات و وظایف با میانگین ۲/۶۲ (۰/۸۵) بود. همچنین میانگین (انحراف معیار) نمره کل موفقیت کاری پرستاران در حدود ۴/۲۱ (۰/۴۰) بود که بیشترین میانگین در بعد کارمند همیار سیستم ۴/۳۳ (۰/۵۵) و کمترین میانگین در بعد اثرگذار ۴/۰۸ (۰/۴۱) بود.

نتیجه‌گیری. با توجه به اهمیت ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار، توجه بیشتر به عوامل مؤثر در ارتقاء آن ضروری است تا با اجرای مداخلاتی همچون آموزش مهارت ارتباط حرفه‌ای و تعامل مؤثر در زمینه تقویت ارتباط حرفه‌ای تیم درمان باعث ارتقاء سلامت عمومی بیماران گردد.

پیامدهای عملی. نتایج مطالعه حاضر می‌تواند در ارتقاء روابط حرفه‌ای بین اعضای تیم سلامت و نیز موفقیت کاری آنها مورد استفاده قرار گیرد و در نتیجه ضمن افزایش رضایت شغلی، بهبود وضعیت روانشناختی کارکنان، ایمنی بیماران را نیز افزایش داده و میزان آسیب‌های ناشی از نقص در ارتباطات را کاهش دهد.

اطلاعات مقاله

سابقه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۱۳

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۰۳

انتشار برخط: ۱۴۰۲/۰۷/۲۱

کلید واژه‌ها:

- ارتباط بین حرفه‌ای
- موفقیت شغلی
- پرستار
- پزشک

مقدمه

گسترده‌ای را عهده دارند و سیستم‌های مراقبتی به دلیل همین تعدد و پیچیدگی‌های نقش پرستاران، نیازمند پرستارانی است که با اعضای تیم چند رشته‌ای، بیماران و خانواده آنها ارتباط حرفه‌ای و مؤثر برقرار کرده تا بتوانند مراقبت با کیفیتی را ارائه دهند. چرا که در بسیاری از مواقع، پرستاران به علت عدم دسترسی و عدم حضور به موقع پزشک، با تصمیماتشان تعیین‌کننده مرگ و زندگی بیماران هستند، به‌خصوص در بخش‌های ویژه که کیفیت ارتباطات

منظور از ارتباطات حرفه‌ای در پرستاری، وجود درک، احترام، اعتماد، شناخت و وابستگی متقابل، هدف‌گذاری مشترک نسبت به ارزش‌های حرفه‌ای، توانایی‌های فردی، استفاده از دانش و تجربیات همکاران و مشورت با همکاران برای تصمیم‌گیری و حل مسئله در رسیدن به بهترین و مؤثرترین پیامد برای بیمار/خانواده است. پرستاران به عنوان بزرگترین بخش از نیروهای حرفه‌ای در خط مقدم ارائه خدمات نظام سلامت، نقش‌ها و وظایف متعدد و

* نویسنده مسؤل: ایمیل: sheikhalipourz@gmail.com

راستای اهداف سازمانی ارتباط بین حرفه‌ای هم داشته باشند. به خصوص عواملی چون آکادمیک شدن حرفه پرستاری و توسعه نقش‌ها و حیطه مسئولیت پرستاران، ظهور تکنولوژی‌های پیچیده حفظ حیات و عدم اطاعت محض پرستاران از پزشکان سبب شده است نقش ارتباطات مؤثر حرفه‌ای و به خصوص پرچالش‌ترین آنها، ارتباط پزشک-پرستار، در موفقیت کاری پرستاران ضرورت بیشتری پیدا کند.^۴ پرستاران بخش اورژانس در ارتباط مستقیم با بیماران هستند، بنابراین باید دارای دانش، مهارت و نگرش کافی در به کارگیری مهارت‌های برقراری ارتباط مناسب با افراد باشند. بنابراین از آنجایی که در بخش اورژانس نقش ارتباط بین حرفه‌ای و کار تیمی، اهمیت ویژه‌ای دارد و می‌تواند در رضایت و موفقیت شغلی کارکنان نقش اساسی داشته باشد، این پژوهش با هدف بررسی نگرش پرستاران در خصوص ارتباط بین پزشک-پرستار و موفقیت کاری در بخش اورژانس مراکز آموزشی و درمانی تبریز انجام شد.

روش کار

این پژوهش یک مطالعه توصیفی است. جامعه هدف شامل پرستاران شاغل در بخش اورژانس مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بود. محیط پژوهش، بخش‌های اورژانس مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تبریز بودند. معیارهای ورود به مطالعه، داشتن مدرک لیسانس و بالاتر در پرستاری و شاغل بودن در بخش اورژانس و معیار خروج، عدم تمایل به همکاری و نیز عدم پاسخگویی به بیش از ۲۰ درصد از گویه‌ها بودند. در این پژوهش پرستاران به روش تمام‌شماری نمونه‌گیری شدند. از ۲۶۳ نفر از پرستاران شاغل در بخش‌های اورژانس، تعداد ۱۹۷ نفر در مطالعه شرکت کردند. نمونه‌گیری پس از اخذ مجوز انجام پژوهش از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز و کمیته اخلاق دانشگاه (کد اخلاق: IR.TBZMED.REC.1398.040) شروع گردید. محقق با حضور در اورژانس از پرستاران واجد شرایط دعوت به همکاری کرد. به صورتی که ابتدا هدف پژوهش به شرکت‌کنندگان توضیح داده شده و پس از اخذ رضایت آگاهانه پرسشنامه در اختیار آنها قرار داده شده و تکمیل گردید. ابزار گردآوری داده‌ها در این مطالعه، پرسشنامه‌ای است که شامل ۳ قسمت است:

الف) پرسشنامه مشخصات دموگرافیک:

مشخصات فردی-اجتماعی پرستاران که شامل سؤالاتی در زمینه جنس، سن، تحصیلات و سابقه کار است.

و تعاملات بین حرفه‌ای، همکاری و عملکرد تیمی، عامل اصلی و تعیین‌کننده کیفیت خدمات، ایمنی و ارتقاء پیامدهای بیماران است.^۱ ارتباطات حرفه‌ای پزشک-پرستار از مهم‌ترین عوامل در کیفیت مراقبت‌های ارائه شده به بیمار محسوب می‌شود. با وجود این که پرستار و پزشک دو عضو اصلی با نقش‌های متفاوت و هویت اجتماعی متمایز بوده و در سیستم مراقبتی-درمانی باید به یکدیگر اعتماد داشته و دوش به دوش همدیگر کار کنند، ولی گاهی این ارتباط منجر به اهداف رقابتی می‌شود.^۲ براساس مطالعات انجام شده ارتباط ضعیف بین پزشک و پرستار باعث افزایش استرس در کارکنان و در نتیجه آسیب به بیمار و کاهش ایمنی بیمار می‌گردد، طوری که این مورد عامل ۹ درصد از خطاهای پزشکی در بحث ایمنی بیمار بوده و در این راستا ارتباطات بین حرفه‌ای ضعیف، سومین عامل مرگ و میر در آمریکا در بعد خطاهای پزشکی است. در حال حاضر، در ایران هم الگوی ارتباطی مناسبی بین پزشک-پرستار وجود ندارد و شیوه ترجیحی ارتباط پزشک-پرستار، روش رسمی، ارتباط چهره به چهره حین ویزیت بیمار، ارتباط کتبی با نوشتن دستورات در پرونده بیمار و در برخی مواقع روش تلفنی ذکر شده است.^۳ موفقیت کاری یکی از مفاهیم بسیار مهم در مدیریت نیروی انسانی است، به این خاطر مدیران سعی می‌کنند تا شرایط را برای ارتقاء و بهبود آن فراهم کرده و موانع رسیدن به آن را کاهش داده یا حذف کنند و در سیستم سلامت به خصوص در حرفه پرستاری که در ارتباط مستقیم با سلامت است، اهمیت زیادی دارد. با وجود این که پژوهش در مورد موفقیت کاری در حرفه‌های دیگر تا حد زیادی مطرح شده است، تحقیق در حرفه‌های مربوط به حیطه سلامت مانند پرستاری، هنوز در مراحل ابتدایی بسیار محدود و یا ناقص بوده و نتایج حاصل از آنها متفاوت و گاهی متناقض است. نتایج این مطالعات نشان می‌دهد موفقیت شغلی باعث رضایت شغلی، سازگاری کارکنان، ارتقاء حرفه‌ای پیشرفت کار، استقلال، بهبود پیامدهای حرفه‌ای، افزایش کیفیت کار، نیاز به نظارت کمتر، کاهش خطا و ثبات، بقاء، پیشرفت و موفقیت سازمان می‌شود. اشتراک گذاری دانش و ارزش‌ها و ارتباط مؤثر پرستار با بیمار و یا تیم درمانی و داشتن روحیه کار تیمی، یک اصل بسیار مهم موفقیت کاری است که در حرفه پرستاری جایگاه و اهمیت ویژه‌ای دارد. همکاری به هر شکل و نحوی که باشد، یک هدف مشترک دارد و آن ارائه مراقبت بیمار محور با بالاترین سطح دانش و تخصص جهت تسریع بهبودی بیمار بر اساس اصل سودمندی و عدم آسیب است. پرستاران برای موفقیت در حرفه خود، نه تنها باید نقش خود را به درستی انجام دهند، بلکه باید فراتر از آن، در

کولموگروف طبیعی بودن توزیع متغیرهای وابسته بررسی شده در صورت طبیعی بودن با استفاده از آزمون‌های دو متغیره مانند تی مستقل، آزمون پیرسون و آنووا متغیرهای مورد بررسی در سطح معنی‌داری $P=0/05$ مقایسه شدند.

یافته‌ها

در این مطالعه ۱۹۷ نفر پرستار مشارکت کردند. اکثر شرکت‌کنندگان، دارای مدرک کارشناسی پرستاری بالینی، مؤنث و متأهل بودند. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد در بعد همکاری (۵۱٪) ۱۰۱ نفر موافق گویه «در صورتی که دستورات پزشک سؤال برانگیز باشد، پرستاران به راحتی سؤالاتشان را می‌پرسند» بودند. همچنین (۴۳٪) ۸۶ نفر از پرستاران از ارتباط خود با پزشکان راضی بودند و (۴۲٪) ۸۳ نفر نیز این ارتباط را نوعی همکاری متقابل می‌دانستند. در بعد احترام و اشتراک اطلاعات (۴۷٪) ۹۳ نفر از مشارکت‌کنندگان موافق گویه "در صورتی که پزشک در انجام پروسیجری با مشکل مواجه گردد، از پرستاران ماهر راهنمایی می‌خواهد." بودند. در بعد تصمیم‌گیری غیرمشارکتی (۳۵٪) ۷۰ نفر در خصوص ایجاد فرصت برای تصمیم‌گیری پرستاران از طرف پزشکان نظری نداشته و (۲۵٪) ۵۰ نفر نیز موافق این قضیه بودند. در بعد تحلیل نظرات و وظایف (۴۰٪) ۷۹ نفر با گویه "پزشکان انتظار دارند که پرستاران برخی وظایف آنان را انجام دهند." مخالف بودند. در بعد پاسخ به خطا و قصور (۳۹٪) ۷۶ نفر موافق بودند که در صورت تماس تلفنی، پزشکان به نگرانی آنها اهمیت می‌دهند. در کل میانگین (SD) ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار از دید پرستاران شرکت‌کننده برابر (۰/۵۴) (۳/۰۷) و بیشترین میانگین در بعد همکاری (۰/۷۹) (۳/۳۴) و کمترین میانگین در بعد تحلیل نظرات و وظایف (۰/۸۵) (۲/۶۲) است (جدول ۱). طبق جدول میانگین (SD) کل موفقیت کاری از دید پرستاران (۰/۴۰) (۴/۲۱) و بیشترین میانگین (SD) در ابعاد موفقیت کاری پرستاران در بعد کارمند همیار سیستم با میانگین (۰/۵۵) (۴/۳۳) و کمترین نمره در بعد توسعه اثرگذار با میانگین (۰/۴۱) (۴/۰۸) است (جدول ۲). تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد، ارتباط بین موفقیت کاری با ارتباط بین حرفه‌ای پزشک-پرستار از دید پرستاران با ضریب همبستگی ۰/۱۰ معنی‌دار نیست ($P>0/05$). همچنین ارتباط معنی‌داری بین موفقیت کاری با ابعاد ارتباط بین حرفه‌ای پزشک-پرستار از دید پرستاران شرکت‌کننده وجود نداشت ($P>0/05$).

پرسشنامه ارتباط حرفه‌ای پزشکان و پرستاران از دیدگاه پرستاران:

پرسشنامه سنجش ارتباط حرفه‌ای بین پرستار و پزشک از دیدگاه پرستاران که توسط اسنلگرو و هوگز در سال ۲۰۰۰ تهیه شده است^۵ شامل ۲۲ گویه در طیف لیکرت ۶ گزینه‌ای از ۰ تا ۵ (بسیار مخالف تا بسیار موافق) نمره‌گذاری شده و شامل زیر مقیاس‌های همکاری، احترام و اشتراک اطلاعات، تحمیل نظرات و وظایف، تصمیم‌گیری غیر مشارکتی و پاسخ به خطا و قصور است. جمع نمرات پرسشنامه از ۲۲ تا ۱۳۲ بود که نمره بالاتر نشان دهنده ارتباط حرفه‌ای بهتر است.

پرسشنامه موفقیت کاری پرستاران:

پرسشنامه سنجش موفقیت کاری پرستاران توسط اصغری و همکاران در سال ۲۰۱۹ تهیه شده است.^۴ این پرسشنامه دارای ۴ زیر مقیاس (مراقبت با کیفیت، کارمند همیار سیستم، خودتنظیمی و توسعه اثرگذار) در ۳۹ گویه است که به صورت لیکرت ۵ گزینه‌ای (خیلی زیاد، زیاد، تا حدودی، کم، اصلاً) و (همیشه، اکثر مواقع، گاهی، به ندرت، هرگز) بررسی می‌شود. دامنه نمرات این پرسشنامه از ۳۹ تا ۱۹۵ است و نمره بالا نشان‌دهنده موفقیت کاری بالاتر خواهد بود.

در این مطالعه جهت تعیین روایی ابزار از روش اعتبار محتوا و صوری استفاده شد. به این صورت که پرسشنامه‌ها جهت بررسی بیشتر، در اختیار ۱۰ تن از اساتید هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی تبریز قرار گرفت. پس از بهره‌گیری از نظرات اصلاحی آنها، در فرم‌های نهایی تغییرات لازم اعمال گردید. برای تعیین پایایی پرسشنامه‌ها از روش آزمون مجدد استفاده شد. به این صورت که در یک مطالعه مقدماتی، پرسشنامه‌ها توسط ۲۰ نفر از پرستاران در دو مرحله به فاصله دو هفته تکمیل و سپس پایایی آن به روش همسانی درونی (ضریب آلفای کرونباخ) بررسی شد. پایایی پرسشنامه ارتباط حرفه‌ای پزشکان و پرستاران از دیدگاه پرستاران با روش پایایی همسانی درونی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۱ و برای پرسشنامه موفقیت کاری پرستاران ۰/۸۷ محاسبه شده است. اطلاعات پرسشنامه‌ها پس از تکمیل، به وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ تجزیه و تحلیل گردید. برای توصیف مشخصات دموگرافیکی از آمار توصیفی مانند توزیع فراوانی، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای بررسی ارتباط بین متغیرها مانند مشخصات دموگرافیکی با متغیرها از آمار استنباطی استفاده شد. به این صورت که در ابتدا با استفاده از آزمون

جدول ۱. میانگین نمرات ارتباط بین حرفه‌ای پزشک - پرستار و ابعاد آن (N=197)

ابعاد ارتباط بین حرفه ای پزشک-پرستار	(انحراف معیار) میانگین	دامنه نمرات	دامنه ممکن نمرات
همکاری	۳/۳۴(۰/۷۹)	۰-۵	۰-۵
احترام و اشتراک اطلاعات	۳/۰۸(۰/۷۶)	۰-۴/۸۳	۰-۵
تحمیل نظرات و وظایف	۲/۶۲(۰/۸۵)	۰-۵	۰-۵
تصمیم‌گیری غیر مشارکتی	۲/۹۰(۰/۷۳)	۰-۴/۶۷	۰-۵
پاسخ به خطا و قصور	۳/۱۵(۰/۷۵)	۰-۵	۰-۵
میانگین نمره نگرش پرستاران به ارتباط بین حرفه ای پزشک-پرستار	۳/۰۷(۰/۵۴)	۰-۴/۳۲	۰-۵
میانگین مجموع نمره کل ارتباط بین حرفه ای پزشک-پرستار	۶۶/۸۴(۱۲/۶۱)	۰-۹۵	۰-۵

جدول ۲. میانگین نمرات موفقیت کاری و ابعاد آن در پرستاران شرکت‌کننده در مطالعه (N=۱۹۷)

ابعاد موفقیت کاری	(انحراف معیار) میانگین	دامنه
مراقبت با کیفیت	۴/۳۱(۰/۴۶)	۲/۷۸-۵
کارمند همیار سیستم	۴/۳۳(۰/۵۵)	۲/۴۰-۵
خودتنظیمی	۴/۲۴(۰/۴۱)	۳-۵
توسعه‌انگزار	۴/۰۸(۰/۴۱)	۲/۲۷-۴/۹۳
میانگین کل موفقیت کاری	۴/۲۱(۰/۴۰)	۲/۶۹-۴/۹۷

بحث

داشته و هر یک اهداف جداگانه‌ای را برای بیمار برنامه‌ریزی می‌کنند، اگرچه ضعف مهارت‌های ارتباطی و مشارکت کم پرستاران در تصمیم‌گیری خود پرستاران نیز می‌تواند نقش داشته باشد.^۶ به اعتقاد فرهادی و همکاران، ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار پدیده‌ای است که با درک الگوی ارتباط نمایان می‌شود و برای ارتقاء کیفیت مراقبت و درمان بیماران و رضایت شغلی پرستاران و پزشکان ضروری است و عواملی چون عدم تعامل و همکاری، رابطه دستوری و اقتدارگرایانه و سپر بلا شدن، این فرایند را تهدید می‌کند. فقدان همکاری بین پزشک-پرستار می‌تواند باعث افزایش احتمال اشتباهات و بی‌توجهی در مراقبت بیماران شود. مهم این است که پزشکان و پرستاران همدیگر را درک کرده، تفاوت‌های یکدیگر را تحمل و به مصلحت و سودرسانی یکدیگر اندیشند تا مراقبت بهتری از بیمار به عمل آورند.^۹ همکاری و ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار باید بر اساس اصل احترام متقابل و صداقت باشد. وجود چنین ارتباطی سبب بهبود کیفیت مراقبت‌های درمانی می‌شود و با توجه به اثرات سازنده ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار، انجمن کیفیت مراقبت سلامت آمریکا برگسترش همکاری بین دو حرفه تاکید کرده است.^{۱۰} زیرا این ارتباط مؤثر می‌تواند باعث کاهش خطاهای پزشکی، پیامدهای نامطلوب، هزینه‌های مراقبتی، فرسودگی شغلی، ترک خدمت پرستاران و نیز افزایش کیفیت مراقبت‌های پرستاری و رضایتمندی بیماران شود. در این راستا

مطالعه حاضر توصیفی مقطعی است که با هدف بررسی ارتباط بین حرفه‌ای پزشک-پرستار از دیدگاه پرستاران و موفقیت کاری پرستاران بخش اورژانس مراکز آموزشی و درمانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز انجام شد. نتیجه مطالعه نشان داد میانگین نمره کل ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار از دیدگاه پرستاران، در سطح متوسط بوده و بیشترین میانگین در بعد همکاری و کمترین میانگین در بعد تحمیل نظرات و وظایف بود که نتیجه این مطالعه هم‌سو با مطالعه مظهری آزاد است.^۶ البته نتیجه مطالعات انجام شده در این زمینه متفاوت است. نتایج مطالعات براون و همکاران در این زمینه نشان داد بین ارزش‌های حرفه‌ای پرستاران و نگرش آنان نسبت به همکاری با پرستاران ارتباط معنی‌داری داشته و با افزایش سطح تحصیلات، بهبود پیدا می‌کند.^۷ در مطالعه محمودی و همکاران نیز ۲۴ درصد پرستاران اعتقاد داشتند که پزشکان دانش کافی در مورد صلاحیت‌های علمی پرستاران ندارند. در این مطالعه ۶۹/۱ درصد شرکت‌کنندگان اعتقاد داشتند، پزشکان از وظایف شغلی پرستاران آگاه نیستند.^۸ در کل، از مرور متون انجام شده در این زمینه می‌توان استنباط کرد میزان ارتباط بین تیم‌درمانی چندان قابل توجه نبوده و همکاری و مشارکت پرستاران در تصمیم‌گیری‌های درمانی کم است. این موضوع شاید به این دلیل باشد که پزشکان و پرستاران به دلیل نقش‌های حرفه‌ای متفاوت، درک متفاوتی از نیازهای بیماران

دیدگاه برخی پرستاران هم در مورد موفقیت کاری، بیشتر به مفاهیمی مانند منظم و سخت‌کوش بودن، تعامل خوب و مؤثر با همکاران، مهارت بالینی، تحمل شرایط کاری دشوار، آرام و قابل اعتماد بودن و داشتن اعتماد به همکاران و جسارت مربوط است.^{۱۳} در حالی که نتیجه مطالعات ناصر و همکاران نشان داد پرستاران با سطح ایده‌آل موفقیت کاری فاصله دارند.^{۱۴} در این مطالعه بعد عینی و ذهنی موفقیت کاری پرستاران با تیپ‌های شخصیتی درونگرا و برونگرا مطالعه شدند. مراقبت با کیفیت، رشد کاری، ویژگی‌های شخصی مثبت، رضایت درونی، ویژگی‌های مدیریت تیم، بستر سازمانی و جو حاکم، ویژگی‌های ارتباطات و اهداف تیم از عوامل مؤثر در موفقیت کاری پرستاران عنوان شده^۴ که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد. در توجیه عدم معنی‌داری دو متغیر ارتباط پزشک-پرستار با موفقیت کاری به چند مورد باید اشاره کرد. در ابتدا، موفقیت کاری مفهوم ذهنی و وابسته به درک شخصی، زمینه اجتماعی و بافت فرهنگی است و مطالعات مختلف، نتایج متفاوتی را گزارش کردند. همچنین موفقیت کاری دارای ابعاد مختلفی است و ارتباطات حرفه‌ای یکی از ابعاد آن است که علاوه بر آن می‌توان به ابعاد دیگری چون کمیت و کیفیت ارتباطات انسانی، تفاوت‌های فردی، تیپ‌های شخصیتی درونگرا و برونگرا در موفقیت کاری درونی و بیرونی، جنس، سطح آموزش، سطح ارتباط، میزان و روش مشارکت با مسؤولان، مهارت انجام کار، امنیت شغلی، قدرت شناختی، احساس رضایت‌مندی، حمایت سازمانی، قصد ابقاء در حرفه و عزت نفس اشاره کرد.^{۱۳} به اعتقاد لئورا و همکاران در حرفه‌های سلامت، هر دو بعد موفقیت کاری، یعنی طولی (عینی، مانند ارتقاء رتبه) و بعد عرضی (ذهنی، مثل افزایش توانمندی) باید ارزیابی شود.^{۱۵} به خصوص در بخش‌های ویژه، بعد عرضی نیاز به مهارت‌های بیشتری داشته و ضرورت بیشتری دارد و در سال‌های اخیر ابعاد عرضی بیشتر مطرح بوده که بیانگر اهمیت توسعه بعد عرضی در موفقیت کاری پرستاران است. به نظر می‌رسد ابعاد عرضی موفقیت کاری در حرفه‌های علوم پزشکی در مقایسه با سایر حرفه‌ها نادیده گرفته شده است. مطالعه‌ای دیگر، انگیزه، یادگیری مداوم و مدیریت داخلی زیر مجموعه‌های عوامل داخلی و بافت و زمینه کاری، اجتماعی و عمومی به عنوان زیر مجموعه‌های عوامل خارجی مؤثر بر موفقیت کاری اعلام کردند. نتایج این مطالعه نشان داد افرادی که سابقه کاری کمتری داشتند، موفقیت کاری را به صورت عملیاتی‌تر توصیف می‌کردند و افرادی با سابقه بیشتر، پیامدهای بیشتری برای قضاوت در مورد موفقیت کاری را در نظر داشتند. در مجموع نظر به این که شرایط کاری و سازمانی

نتایج مطالعه مسرور و همکاران نشان داد حدود ۶۵/۵ درصد از پرستاران مشارکت‌کننده، تعامل خود با پزشکان را خوب گزارش کرده و نشان دادند، تعامل بهتر باعث افزایش موفقیت کاری و کاهش حوادث ایمنی خواهد بود که با نتایج مطالعه ما همخوانی دارد.^{۱۱} نتایج مطالعه پاک‌پور و همکاران هم نشان داد پرستاران نگرش خوبی به ارتباط بین حرفه‌ای به صورت تیمی با پزشکان دارند، در عین حال از اقتدارگرایی و تک‌روی پزشکان چندان استقبال نمی‌کنند^{۱۲} ولی مطالعات فرهادی، تعامل پزشکان با پرستاران را از دیدگاه پرستاران نامناسب توصیف و عدم اطمینان، سطح پایین حمایت توسط مقامات و دانش و مهارت ناکافی متخصصان سلامت درباره ارتباطات حرفه‌ای را یکی از دلایل اصلی شکاف ارتباط حرفه‌ای پزشک-پرستار معرفی کرده است. آنها نتیجه‌گیری کردند که بهبود ارتباط پزشک-پرستار می‌تواند نتایج بسیاری مثبتی برای پزشکان و پرستاران و کیفیت مراقبت‌های آنان داشته باشد.^۹ براساس نتایج به دست آمده نمره موفقیت کاری شرکت‌کنندگان بالا بوده و بیشترین میانگین در این زمینه در بعد کارمند همیار سیستم و کمترین میانگین، در بعد توسعه اثرگذار بود که این نتایج متناقض با نتایج مطالعه اصغری و همکاران است.^{۱۳} احتمالاً این تناقض به علت تفاوت‌های فردی، شخصیتی و فرهنگی پرستاران دو کشور چین و ایران در مطالعه اول و تفاوت حجم نمونه و ویژگی‌های فردی-اجتماعی شرکت‌کنندگان در مطالعه دوم باشد. ولی از نظر روانشناسی می‌توان گفت معمولاً افراد با نگرش مثبت، روحیه بالایی داشته، از وقایع و اتفاقات کوچک لذت برده و رنج و عذاب کمتری تحمل می‌کنند. هر چند داشتن نگرش مثبت نسبت به اطرافیان و وقایع، کار آسانی نیست. همچنین باید در این زمینه، خصوصیات فردی، تیپ شخصیتی و دیدگاه پرستاران را هم در نظر گرفت. نتیجه مطالعه حاضر نشان داد، رابطه معنی‌داری بین میانگین نمره موفقیت کاری و ارتباط پزشک-پرستار وجود نداشت. احتمالاً عوامل دیگری غیر از ارتباط حرفه‌ای با پزشک بر موفقیت کاری پرستاران تأثیرگذار هستند که باید بیشتر بررسی شوند. البته مطالعات در این زمینه محدود بوده و به‌طور غالب مربوط به شغل‌های دیگر غیر از پرستاری بوده و هنوز به‌طور کامل ارتباط این دو متغیر بررسی نشده و یافته مطالعات موجود در حرفه پرستاری هم در این زمینه تا حدودی متناقض هستند.^{۱۳} به عقیده برخی محققان، آنچه که افراد به عنوان معیار موفقیت می‌دانند با آنچه که در نظریه‌ها و متون آمده متفاوت است. برای مثال نتیجه مطالعه‌ای نشان داد پرستاران، درک خوبی از مفهوم موفقیت کاری دارند و ارتباطات مؤثر، مشارکت و کار تیمی را از عوامل مهم موفقیت کاری می‌دانند.

پرستاری و مامایی به دلیل حمایت مالی و همچنین مدیران و مسؤولان دانشکده پرستاری و مامایی و پرستاران گرامی به دلیل همکاری صمیمانه و مشارکت فعال آنها در این مطالعه، تشکر می‌کنند.

مشارکت پدیدآوران

خدیجه اصلاحی و زهرا شیخ علیپور طراحی، اجرا، تحلیل نتایج مطالعه و تألیف مقاله، علیرضا علاء، رضا شبانلوئی، مجید پورعبداللہ و زهرا غیبی طراحی، اجرا و تهیه متن مقاله و اکرم قهرمانیان، طراحی، اجرا و تحلیل نتایج مطالعه را عهده داشتند. همچنین همه نویسندگان نسخه نهایی مقاله را خوانده و تأیید کرده‌اند.

منابع مالی

این طرح از طرف معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی تبریز حمایت مالی شده است.

دسترس پذیری داده‌ها

همه داده‌های ایجاد شده در این مطالعه در این مقاله گنجانده شده است.

ملاحظات اخلاقی

این مطالعه در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی تبریز با کد اخلاق IR.TBZMED.REC.1398.040 تأیید شده است.

تعارض منافع

نویسندگان این مقاله هیچ گونه تضاد منافی ندارند.

حرفه‌های علوم پزشکی بسیار متفاوت و منحصر به فرد است، شناسایی ابعاد مختلف موفقیت کاری در این حرفه‌ها به بررسی کامل و جامع‌تری دارد.^{۱۳}

نتیجه‌گیری

اطلاعات این مطالعه می‌تواند پایه و شروع حرکتی برای طراحی پژوهش‌های تجربی در آینده باشد تا با اجرای مداخلاتی همچون آموزش مهارت ارتباط حرفه‌ای و تعامل مؤثر در زمینه تقویت ارتباط حرفه‌ای تیم درمان باعث ارتقاء سلامت عمومی بیماران گردد. همچنین مدیران ارشد پرستاری باید از توسعه ارتباط عالی پزشک-پرستار و ایجاد محیطی که این نوع ارتباطات حیاتی را حفظ و پرورش دهد، حمایت کنند. بدیهی است که تعامل مثبت پزشک-پرستار می‌تواند به عنوان استاندارد ارزیابی مراکز مراقبتی و درمانی در نظر گرفته شود. همچنین بررسی موفقیت کاری پرستاران ایرانی و عوامل مؤثر آن می‌تواند به مدرسان پرستاری کمک کند تا دانشجویان را از ابتدای تحصیل در راستای کسب موفقیت کاری تربیت کرده و مدیران پرستاری در راستای شناسایی و تقویت یا اصلاح عوامل مؤثر بر موفقیت کاری پرستاران تلاش کنند تا در ارتقای حرفه پرستاری و بهبود پیامدهای کار پرستاری نقش مؤثری داشته باشند. بنابراین با توجه به نتایج این پژوهش، مدیران رشته می‌توانند با برگزاری کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی مداوم در زمینه تقویت مهارت‌های ارتباط و تعامل مؤثر با کارکنان تیم درمان، سطح آگاهی دانشجویان پرستاری را قبل از وارد شدن به محیط واقعی بالینی، ارتقاء دهند.

قدردانی

پژوهشگران از شرکت‌کنندگان طرح و همچنین معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی تبریز و دانشکده

References

1. Urisman T, Garcia A, Harris HW. Impact of surgical intensive care unit interdisciplinary rounds on interprofessional collaboration and quality of care: Mixed qualitative-quantitative study. *Intensive and Critical Care Nursing*. 2018;44:18-23. doi: 10.1016/j.iccn.2017.07.001
2. Vermeir R, Peleman R, Vermeir P. The physician-nurse relationship from a social identity perspective. *Journal of Nursing & Healthcare*. 2021;6(1):1-5.
3. Farhadie A, Elahi N, Jalali R. Nurses' and physicians' experiences of the pattern of their professional relationship with each other: A phenomenological study. *Journal of Qualitative Research in Health Sciences*. 2020;6(2):201-13.
4. Zamanzadeh V, Valizadeh L, Praskova A, Ghahramanian A, Rassouli M, Asghari E. Reaching for the stars: Iranian nurses' perceptions of career success. *International Nursing Review*. 2019;66(1):78-86. doi: 10.1111/inr.12460
5. Snelgrove S, Hughes D. Interprofessional relations between doctors and nurses: perspectives from South

- Wales. *Journal of advanced nursing*. 2000;31(3):661-7. doi: 10.1046/j.1365-2648.2000.01321.x
6. Mazhariadz F, Sharifi K. A Challenge of the Interdisciplinary Collaboration Between Nurses and Physicians in Iran. An integrated review. *Quarterly Journal of Nursing Management (IJNV) Original Article*. 2021;9(4):12.
 7. Brown SS, Lindell DF, Dolansky MA, Garber JS. Nurses' professional values and attitudes toward collaboration with physicians. *Nursing ethics*. 2015;22(2):205-16. doi: 10.1177/0969733014533233
 8. Mahmoodian F, Jafari SS, Keshmiri M, Azimi A, Vosoughi M. Nurses' experiences about the challenges of nursephysician professional relationships, in 1390. *Sadra Med Sci J*. 2017;2(1):18.
 9. Farhadie A, Elahi N, Jalali R. Nurses' and physicians' experiences of the pattern of their professional relationship with each other: A phenomenological study. *Journal of Qualitative Research in Health Sciences*. 2020;6(2):201-13.
 10. Bridges D, Davidson RA, Soule Odegard P, Maki IV, Tomkowiak J. Interprofessional collaboration: three best practice models of interprofessional education. *Medical education online*. 2011;16(1):6035. doi: 10.3402/meo.v16i0.6035
 11. Masror D, Heydarikhatat D, Joolae S. Assessing patient safety events and it's correlation with nurse-physician interaction from nurses' view. *Quarterly Journal of Nursing Management*. 2012;1(2):37-45.
 12. Pakpour V, Hojat M, Salehi H, Rahmani A, Shahim A, Mohammadi R. Viewpoint of nurses on inter-professional relationship between nurses and doctors. *Hayat*. 2014;20(1):74-85.
 13. Asghari E, Valizadeh L, Rasouli M, Ghahramanian A. The career success of nurses and its predictive factors. *Nursing and Midwifery Journal*. 2019;17(1):52-61. doi: 10.1111/inr.12460
 14. Naseer M, Mahmood A, Kanwal S. Impact of career success on organizational performance: a study of health care sector. *Pakistan Journal of Commerce and Social Sciences (PJCSS)*. 2015;9(3):742-60.
 15. Loera G, Nakamoto J, Boal AL, Wendt SJ, Beck C, Cherry C. Growth in career academy students' experience, knowledge, and self-confidence related to health care careers. *Career and Technical Education Research*. 2016;41(1):13-31. doi: 10.5328/cter41.1.13